

hava neyvan átt betri motorpassara — og betri navigatør í vanda-umstøðum, tá ið tað meiri ráddi um gleggskygni, snarræði og áráði enn um skriftlig kunnleiksprógv.

Mangan kaldan keldi Poul í Skorti. Tær vandalatur, hann hevur verið í á sjónum, eru ikki fáar.

Fyrstu ferð eg hoyrði um Poul í Skorti var í eini jólagrein í Føroyatíðindi, har greitt verður frá teirri »dramatisku« hending, tá hann undir næstseinasta kriggi eina jólanátt varð »torpederaður« í Meðalhavninum. Í fleiri dagar og nætur hevði hann ríkt á einum fláka tá ið hann var upptikin. Teir flestu doyðu kring hann, eisini nógvir av manningini, ið eins og hann vóru komnir á fláka, orkaðu ikki at halda út.

Poul í Skorti skapti sær vinir, har ið hann kom. Hann var ikki einans hjálpsamur, men hevði eina framúrskarandi skemtingarevni, ið gjerdi lívið ljóst og lætt kring seg. Hann visti altíð okkurt til skemt-ingar.

Froðbiar sóknar kommuna hevur í Poul í Skorti mist ein av sinum gævastu monnum. Hann sat sum næstformaður sóknarstýrisins. Og tað var merkiligt, hvussu skjótt hesin maður, ið alla sína tíð hevði balst á havi og á landi í praktisk-um arbeiði, kom at kenna seg heima í hesum sinum nýggja álitis-starvi og greiddi tað av hondum eins lætt og skilagott sum alt sitt annað arbeiði.

Poul var javnaðarmaður við liv og sál, ein av flokksins bestu kreftum. Flokkurin hevur honum nógv at takka fyri. Men minni um hann vil liva sterkt ímillum okkum ið liva eftiri — og mana okkum til at halda fram hugsjónina, ið hevði tikið hann: arbeiðaranna frigeran og lyftan hin veikara og minnimenta upp til betri og lukku-ligari kor.

Vit heiðra Pouls minni og veita honum hjartans tøkk fyri samstarv og góðan og hoilan kammaratskap.

Vinur.

Lastvognskoyring

Anton Arge (y) Húsabrugv

Tlf. 443

FØROYSK

grensápa

er tann besta

Lýsið!

Hitt enska arbeiðarastýrið.

Síðan hin enski arbeiðaraflokk-urin tók við ræðnum í Onglandi, hevur hann verið fyrri hørðum álopum og atfinningum av mót-støðuflokkunum serliga teimum konservativu við høvdinginum frá seinasta bardaga Churchill á odda.

Og konservativir tíðindamen, sum hava bústað í London, hava í heilum havt langar frásagnir til bløð síni um hesar atfinningar og hvussu illa í mongum lutum skal gangast arbeiðarastýrinum at greiða tey mongu og flektu mál, sum lógu fyrri Onglandi, nú kriggið var at enda.

Men ein má fara varliga um hesi tíðindi, sum blaðmenn, ið eru mót-støðumenn hins enska arbeiðara-flokksins, senda heim. Og eisini hitt sáttliga og hugsunnarsama enska fólkíð dugir væl at siggja, at álopinu ikki altíð eru saklig; men verða sett fram fyri at vinna aftur ta politisku støðu, sum hin kon-servativu enski flokkurin misti við seinasta valg. Eisini hendir tað, sum t. d. í orðaskiftinum um Palæstina-spurningin, at konservativir politikkarar styðja tann uttan-rikispolitikk, mr. Bevin hevur hildið.

Enska fólkíð veit, at tað var undir sera ringum viðurskiftum, arbeiðaraflokkurin kom at arbeiða undir. Stórt kriggj hevði verið, sum hevði koyrt alt av lagi. Peninga-viðurskiftini vóru vánalig, og nógvir býir lógu í sorli. Eisini hevði kon-servativa stjórnin frammanundan illa rækt nógv mál. Sum t. d. kolið, ið brenniministarinn Skinwell hevur fingið so miklar áðreiðslur fyri. Har kom nógv at standa á mest nú hesin ísveturin herjaði, og hesi viðurskifti fóru at verða so mein fyrri allan hin enska ídnaðin.

Men arbeiðaraflokkurin hevur kunnað skotið atfinningarnar í hesum máli frá sær og visir á, hvussu ringum standi allar kol-minurnar vóru í, tá ið teir komu til. Tær høvdu verið á privatum hondum, og hjá hesum monnum var einasta mál at fáa vinning mestan av kolinum uttan at leggja lag í at gera tær umvælingar, ið ein nýggj tíð kravdi.

Men menn siga, at hitt enska fólkíð, hin enski arbeiðarin, hevur dugið at sæð hesi ringu líkindi og er til reiðar at styðja stjórnina í royndum hennara at beta og gerast harri yvir trupulleikunum. Teir vilja bara sum undir krignum fáa tey sonnu líkindi at vita, at teir ikki arbeiða í tóman heim men kenna tey mál, teir arbeiða ímóti.

Nú hevur stjórnin sent út eina »hvitbók«, har hennara planøkonómiska program verður lagt fram. Har verður millum annað ávíst, at ætlanin er at økja útflytingina við 40 procent av tí hon var undan krignum, og fyri at fremja hesa ætlan verður skotið uppá at taka

Kolið.

Vit hava gjørt tær royndir við tí føroyska kolinum nú hesa tíðina, at so sum drifin nú fer fram, kann tað ómøguligt kappast við útlendskt kol, tað er dýrari á framleiðslu-staðnum enn útlendskt kol við øllum útreiðslum at flyta tað burtur. Tað hevur tí bara verið av neyð, at fólk hava keypt tað. Einki annað hevur verið, og so má ein, um hann ikki skal hava sitið kaldur, verið noyddur at geva hesar prisirnar, sum ein maður við smáum inntøkum ikki hevur havt ráð til.

Spurt kann vera, hvussu hetta ber til. Vit frætta frá kønum monnum, at ymsa staðni í Føroyum er hópur av koli, og kol, sum ihvussu er, er gott húshaldskol.

Í fyrstani menn fóru at hægga kol til sælu, var kolið gott og heldur ikki dýrt; men sum líðið hevur, er kolið versnað og eisini dýrkað. Í Hvalbø hevur ongantið uttan undir seinasta heimsbardaga verið høgt kol ætlað at selja ella at flyta út. Har hevur tað verið hvør einstakur maður, sum vunnir sær hevur kol til egið brúk.

Tað var í Rangabotni í Trongis-vági, at samtøkan »Føroya kol« fór at fáast við meira stórfringnari kolaframleiðslu. Í hesum fjalli segðist og sigst at vera nógv kol. Og sum áður sagt, í fyrstani gekkst kolabíðingin væl, gott kol og ikki dýrt. Men stöður og mislag komu í. Og so vóru tað arbeiðarar í Froðbiar sókn, ið tóku framleiðsluna í sínar hendur.

Hetta arbeiði kundi tó ikki koma fyri seg aftur. Ivaleyst man byrjanin hava verið á skeivum grund-arlagi. Ingeniærar vóru og arbeiddu fyri »Føroya kol«, teir høvdu ymiska áskoðan um vinnuna, og sannleikin man vera, at tær skeivu áskoðanir hava vunnið.

Nú mátti Løgtingið taka kola-málið uppá seg. Hvalbingar fóru burtur, og daglænin mátti setast so høg, at menn vildu fara til hetta ringa og vandafulla arbeiði. Men um henda lön skuldi verða rindað av kolaseluni, so mátti kolið verða selt ósoldað, og Rangabotnskolið mátti eisini verða uppsett í prisi. Hesum hava fólk atfinningar til. Tey halda, at tað var betur, kolið var skilt, og so stórkol var sett upp í nógv hægri pris.

Atfinningar kunna altíð vera atunnir. Men tað er at siga í hesum víðfangi, at verður vera seld, hvat tað so er fyri vera, so má hann, ið nýta skal vørna eisini fáa sømdir. Tað er ikki bara hin, ið framleiðir, ið tryggjaður skal vera. Ein vera, sum nógur peningur skal verða latin fyri, skuldi helst verið so, at hon var nýtilig.

Høvuðsorsøkin til hesi okkara

í landið útlenska arbeiðskraft og kolarbeiðarar gerast leysir frá her-tænastu.

kolaviðurskipti er hon, at tað, ið vunnið verður fram av koli uppá mannin, sum arbeiðir, er ikki nóg mikið at geva honum líkliga lön uttan so at kolaprisurin liggur óvanliga høgt. Og orsøkin til hetta er aftur hon, at kolavinnan fer fram á gamlan ótíðarhóskandi hátt við gomlum amboðum sum menn ikki nýta longur.

Men øll mugu vera samd í tí, at harmiligt er, at fjøll okkara skulu hava kol, og vit ikki fáa nýtslu av teimum — og bert tí, at hin rætti sakkunnleikin er ikki tikin til, og eingir pengar eru at læna hesum sakkunnleika við, so hann fær sett tað neyðturviliga í verk.

Einháttad er okkara vinnuliv og einháttad eru okkara fram-leiðsluevni, vit skuldu tí latið kegl og gamlar mótstæður farid og tikið okkum saman at drigið tað fram, ið var, og hvar tað so var.

Hitt polska kolið.

Føroya Løgting hevur fingið so-ljóðandi teleg. frá Knud Lambaas:

Vit hava biðið danska handels-ministerið lata Føroyar fáa 36.500 tons bunkarkol frá 1/3 til 31/8, harav 10.000 tons mars—april, 6000 tons hvønn mánað mai, juni, juli, 8500 tons august. Hesa nøgd av koli rokna vit út soleiðis: Tað verða um 40 trolarar í Fø-oyum hetta tíðarskeið og bert 0 u. 5 fáa oljufyring. Vit hava tó roknað við, at 40 trolarar gera 5 fiskitúrar hvør nevnda tíðarskeið og brúka 250 tons bunkarkol hvønn túr, her verður at draga frá fyri 54 Bretlandslandingar til 1/9. Handels-ministari Villemoes hevur nú givið skrivliga tilsagn:

Før saa vidt angaar det Kvantum Bunkers paa 36.500 Tons Kul som ønskes tilført, har De bemærket at det skal være gode Bunkers, samt at man ønsker Kullene leveret saaledes: Marts—April 10.000, Maj 6000, Juni 6000, Juli 6000 og August 7.500. I denne Anledning skal man bemærke, at man har bemærket sig Færøernes Ønsker om Levering af Kul, samt at man tagtet Tilførslerne af egnede Kul er stærkt begrænsede, vil tilstræbe sig for at tilføre Færøernes Fiskerflaade egnede Kul i det ønskede Omfang. Hvad særlig angaar Spørgs-maalet om Levering af Kul i Marts April Maaned skal man bemærke, at det under Hensyn til den for Tiden herskende Frostperiode, under hvilken det bl. a. som Følge af den fuldstændige Standsning af Tilførslerne fra Polen kun er muligt i aller-nødtørftigste Omfang at fremskaffe udenlandsk Brændsel til offentlige Værker, Baner og Boligopvarmning, næppe vil være muligt at imødekomme det fremsatte Ønske i fuldt Omfang og næppe før Forbindelsen med Polen er genoprettet, ligesom man beklager at man ej heller for Tiden har nogen Mulighed for at udtale sig vedrørende Spørgsmaalet om Kvaliteten af de